

Simple Swedish Podcast #11 - Guest: Mom - About changing careers in your 40s, 50s and 60s.

Transkript

Jag sitter här faktiskt men min mamma som är på besök i Budapest. Hej, kul att ha dig här.

Trevligt att vara här.

Ja jag tänkte ju att det är ett perfekt tillfälle att ha en annan röst i podden. Jag har ju haft ett avsnitt förut med en gäst och det var väldigt kul tyckte jag, och det är också kul för alla som lyssnar att få höra en konversation istället för bara jag som pratar så..och.. Jag vill gärna prata om när du studerade till lärare i..när du var i **40-årsåldern**, och generellt om att byta karriär i lite äldre ålder, än..för att många studerar när dom är i 20-årsåldern och så tänker dom att det är för svårt att byta karriär senare i livet. Men först kan du väl bara presentera dig och berätta lite om dig själv.

Jag är från Norge men blev hitforslad till Sverige av mina föräldrar när jag var sex år. Sen har jag gått i svensk grundskola, jag har gått svenskt gymnasium, och jobbat med massa olika saker. Alltifrån att stå i klädbutik till skoaffär, jag har jobbat som servitris, jag har jobbat med att städa på bio, jag har jobbat på **gård** med både hästar och höns, jag har jobbat inom **skjukvården** på många olika **avdelningar** med många olika specialitéer, alltifrån **akutsjukvård** till akut medicin och infektionsklinik, och jag har också varit kopist på ett fotoföretag.

Jaha så vad är det?

Du sitter vid en kopieringsmaskin och bedömer ett negativ, och för att sedan printa ut det till ett positiv, ett kort, papperskort, som fanns förr i tiden, ja.. Sen så kände jag att jag ville göra något annat med mitt liv så.. Jag blev.. När jag fick er så utblidade jag mig till **dagmamma** för att jag inte ville lämna bort er när ni var små.

Och dagmamma det är när du **tar hand om** andra människors barn på dagarna när dom jobbar.

Ja. Och sen då när ni blev tillräckligt stora för att börja gå i skolan, då ville jag inte vara hemma längre, utan då ville jag ut i **arbetslivet** igen och då blev jag uppringd av några skolor för att **vikariera** som lärare. För att dom tyckte att har jag varit dagmamma så borde jag kunna ta hand om barn i olika åldrar. Så då fick jag ju flera **vikariat**. Och då kände jag att..

Och vänta, en **vikarie** det är en person, till exempel om läraren är sjuk, då måste man ringa någon annan för att hålla lektionen, och det är en vikarie. Så att

vikariera, det är när du blir.. Du går in i en klass och har lektion fast du är inte deras vanliga lärare, utan du är vikarie.

Och jag tyckte det var så jätteroligt. Det var **himla** kul för jag kände att kontakten med **ungdomarna**, den kunde jag ju redan. Så jag vikarierade ungefär, vad kan det ha vart? Sex månader, och sen fick jag erbjudande om ett långtidsvikariat, och då var jag 38 år, och då kände jag att nej, nu får jag bestämma mig. I stället för att gå och vikariera och få bara vikariat, småvikariat hela tiden, då vill jag **satsa på** mig själv och få ett riktigt jobb, ett lärarjobb. Så då gick jag på **Komvux** ett år och **läste upp, fick en studievana**.

Och Komvux är vuxenskola som har samma nivå som gymnasiet, så att du.. Om du saknar vissa ämnen eller **betyg** så kan du gå på Komvux och läsa upp. Man kallar det "läsa upp", när du.. Ett betyg till exempel.

Och jag behövde högre **naturkunskap** och högre nivå på matematik. Så då gick jag där ett år och sen **sökte jag in på.. Till** universitetet på lärarprogrammet.

Och då var du.. Hade du precis **skilt dig** med min och min brors pappa.. Så du började plugga direkt efter du och våran pappa hade skilt er.

Och vi hade ju **kvar** huset, så ni fick ju bo kvar i huset och din pappa och jag vi flyttade in och ut varannan vecka.

Och det är en ganska speciell.. speciellt arrangemang, för att vanligtvis så..när man skiljer sig så flyttar barnen mellan föräldrarna, men vi fick bo kvar i huset. Jag och min bror fick bo kvar i huset i flera år, och du och pappa flyttade in och ut varannan vecka.

Och jag hade ju ingen.. Och jag hade ju inte ekonomi att skaffa mig ett eget **boende**, så jag bodde varanna vecka.. Så bodde jag hos vänner, olika vänner, över hela Västra Götaland. Ja.. Så en vecka hos ett par och en annan vecka hos ett annat par, och en tredje vecka kanske uppe i Karlstad. Jag pluggade och flyttade och försökte **få livet att gå ihop**.

Det låter lite galet.

Ja det var lite galet, men det var samtidigt väldigt sitmulerande. Den stora utmaningen var ju ekonomin, för det är ju inte så lätt att gå ifrån ett betalt jobb och sen **dra ner på** alla..alla..på all lyx, till att vara student och inte ha råd med någonting. För att huset skulle betalas, ni skulle ha mat, jag var tvungen att resa till skolan och hem. Och studentlitteraturen, den är inte gratis, den kostar mycket. Så den veckan jag inte hade er, då var det bara plugga plugga plugga, och leva **så snålt det bara gick**. Och den veckan jag hade er, då var det att köpa lite bättre mat, plugga mindre, jag pluggade när ni var i skolan och pluggade nästan ingenting när ni var hemma.

Ja vi märkte ju inte dålig ekonomi så mycket, så vi hade det ju ganska bra. Så.. Och du pluggade i fyra och ett halvt år?

Ja den omgången gjorde jag det. Egentligen fem och ett halvt år om man tänker på Komvux.

Aha, så inklusive Komvux så var det fem och ett halvt år. Och du började, hur gammal var du..?

38 (trettioåttå)

Så.. Och du blev klar när du var..?

43 (fyrtiotre)

Så 43 blev du klar, när du var 43 år gammal. Så vad var den.. Okej, så ekonomin var den största utmaningen. Vad skulle du säga var det positiva med den tiden?

Det positiva var ju att jag fick väldigt många fantastiska vänner. Vi blev ju som en stor syskonskara i våran klass. Jag **utvecklades** enormt mycket metalt, jag kände att jag blev mer och mer intelligent för varje dag jag läste. Och jag blev starkare, jag blev modigare. Jag vågade att ta beslut som jag kanske inte hade vågat innan eftersom jag märkte att allting fungerade.

Trots att du inte hade egen bostad.

Ja.. Då kände jag också att wow hur många fina människor, hur många goa vänner jag har, som **ställer upp** på mig. Det hade jag inte **fått reda på** annars. Och en annan bra sak det var att när jag levde så..så minimalistiskt att jag hade inga pengar över till någonting annat, då blev det ju en lyxkick när jag började jobba och fick en lön. Då hade jag hur mycket pengar som helst. Men jag var ändå väldigt ekonomisk, för jag var van att vara ekonomisk. Men jag kände att jag kunde **unna mig** saker och det var så fantastiskt.

Så du skulle säga.. Skulle du säga att det är värt att göra?

Nej det är inte värt, det är väldigt väldigt mycket värt. Så om man tvekar, då ska man inte tveka, för jag kände att jag var värd det. Många sa till mig "hur ska du klara det, i din ålder, **dra på dig** massa studieskulder när du är såhär gammal..", men det var inga problem, det var bara..jag fick ju en bättre lön än vad jag hade fått annars. Så studieskuldena, det var en mindre utgift än vad.. Och jag hade mer pengar över efter att jag hade betalt studieskuldena, än jag skulle haft innan. Jag har ett tryggt jobb, jag har en trygg inkomst, och det är så mycket värt. Och jag hade väldigt väldigt mycket roligt med att umgås med ungdomar. Och stimulerande för att jag kände att jag utvecklades personligen. Så tvekar

man så ska man inte göra det, man ska verkligen ta steget att utvecklas och ta sin utbildning. För att man blir inte yngre, man kan bli smartare, så det är ingenting att tveka på, **kör!**

Ja och du sa förut något som jag tyckte var väldigt bra, att du.. Just nu är du.. Eller hur sa du? Du är.. Du kommer aldrig vara så ung som du är nu.

Just det. Men jag kan bli smartare, om jag pluggar.

Och du pluggar nu igen?

Ja, jag känner ju då att nu har jag varit lärare i ett antal år, jag är ju då 60, snart 61, och det finns så mycket roligt att göra i livet. Att vara lärare, det är tufft. Hade det bara varit **för** ungdomarnas **skull** hade jag varit kvar. Men att vara svensklärare på gymnasiet som jag har vart dom senaste åren, då är det väldigt väldigt mycket förarbete, väldigt mycket efterarbete, speciellt inför nationella proven. För jag har lagt väldigt mycket på mig, att ungdomarna ska klara alla målen. Det är tufft att vara lärare.

Vad har du gjort..

Jo, nu har jag tagit ansvar för min situation, och tänker att det jag alltid hållit på med, det är ju mat och att må bra. Så nu håller jag på att plugga till **kost- och livsstilsrådgivare**

Och hur gammal är du nu?

Jag är 60, snart 61. Och kost, mat har ju alltid vart intressant som sagt. Och livet, man måste ta ansvar för sitt liv. Det är ingen annan som tar ansvar för mitt liv. Och ska jag må bra, då måste jag också göra saker som får mig att må bra. Och ta ett steg till en annan utbildning, nya saker att göra i livet, det är mitt ansvar att göra det.

Så, vad skulle ditt tips vara till en person som har en karriär men som inte trivs i sin karriär, men men..men dom kanske inte vågar byta, dom tror att det är för svårt att börja plugga till exempel när man är till exempel i 40-50-60 års ålder?

Då tycker jag att man ska sätta sig ner och specia upp, alltså skriva ner: Vad är det för fördelar med att plugga? Vad är det för nackdelar med att plugga? Och så kommer fördelarna att **överväga**, för att man ska våga satsa på sig själv, man kommer aldrig att **ångra** att man har satsat på sig själv. Livet är så kort, och när jag vid 38 års ålder bestämde mig för att plugga, alltså studera, så..så förstod jag att jag hade 25, 27 år kvar att jobba, och det är en lång tid. Alltså man är 40 år, i Sverige så är det pension när man är 65, snart 67. Och då får man tänka på att det är många år man ska trivas med sig själv och sitt jobb, så våga satsa, man ångrar sig aldrig. Det finns bara positivt.

Och det tycker jag var väldigt bra ord att avsluta med, så tack så mycket för att du har varit med här!

Tack!

Ordlista:

i 40-årsåldern -----	in your 40's
en gård - gården - flera gårdar ----	farm
sjukvård -----	healthcare
en avdelning -----	department
akutsjukvård -----	emergency care
dagmamma -----	daycare mom, child minder
tar <u>hand</u> om -----	take care of
arbetslivet -----	work life
vikarierar -----	work as a substitute (usually teacher)
ett vikariat -----	stop-gap position
en vikarie - två vikarier -----	substitute, stand-in (usually teacher)
himla -----	very
en ungdom - två ungdomar -----	youngster, teenager
satsar på -----	invest or bet time and effort on
Komvux -----	highschool level adult education
läser <u>upp</u> (betyg) -----	complete your grades after graduation
att få studievana -----	to get a study habit
ett betyg - två betyg -----	grade (in school), rating
naturkunskap -----	science (class)
söker in på/till -----	apply for (uni, courses)
skiljer sig - skilde sig - har skilt sig ---	divorce
kvar -----	left, still, stay (<i>jag är kvar = I'm still here</i>)
ett boende - två boenden -----	housing, accomodation
får livet att gå ihop -----	to make ens meet in life
drar ner på -----	cut down on
så snålt det bara går -----	as frugal as possible
en skara - två skaror -----	crowd, band, flock
utvecklas - utvecklades - har utvecklats ---	develop (oneself)
ställer <u>upp</u> -----	is there for (someone)
får reda på -----	find out
unnar sig -----	treat oneself
drar på sig -----	accumulate
kör! -----	go for it!
för [...] skull -----	for the sake of [...]
överbäger - övervägde- har övervägt ---	1. (here) outweigh 2. consider
ångrar - ångrade - har ångrat -----	regret, repent